

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie skargi T. T. i J. C. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 11 grudnia 2018 r., sygn. akt XXVII Ca (...), wydanego w sprawie

z powództwa T. T, i J. C.

przeciwko E. spółce z o.o. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 lipca 2021 r.,

odrzuca skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem określonego wyżej wyroku i zasądza od skarżących solidarnie na rzecz pozwanego 450 (czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania wywołanego jej wniesieniem.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą powódek T. T. i J. C. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 11 grudnia 2018 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga o stwierdzenie niezgodności wyroku została wniesiona w dniu 22 lutego 2012 r. Zawarto w niej stwierdzenie dotyczące zachowania terminu

określonego w art. 424⁶ § 1 k.p.c. Zdaniem skarżących, dwuletni termin określony w tym przepisie rozpoczyna bieg od doręczenia orzeczenia, jeśli - tak jak w sprawie, której dotyczy skarga - zostało wydane na posiedzeniu niejawnym. Ponadto, termin uległ wydłużeniu w związku z art. 15zszs i art. 135 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 z późn. zm., dalej jako ustawa o zwalczaniu COVID-19).

Odnosząc się do kwestii zachowania terminu, należy stwierdzić, co następuje.

Zgodnie z art. 424⁶ § 1 k.p.c. skargę wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwóch lat od dnia jego uprawomocnienia się. Według art. 363 § 1 k.p.c. orzeczenie sądu staje się prawomocne, jeżeli nie przysługuje co do niego środek odwoławczy lub inny środek zaskarżenia.

Od zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji nie przysługiwał zwyczajny środek zaskarżenia, a zatem - zgodnie z art. 363 § 1 k.p.c. - uprawomocnił się w dniu wydania, tj. 11 grudnia 2018 r. Sprawę rozpoznano na posiedzeniu niejawnym, jednak data doręczenia zaskarżonego wyroku nie ma znaczenia, ponieważ przepisy Kodeksu postępowania cywilnego nie wiążą prawomocności orzeczenia sądu drugiej instancji z faktem jego doręczenia (postanowienia SN z dnia 26 października 2007 r., sygn. akt III CNP 63/07, nie publ. i z dnia 25 czerwca 2007 r., sygn. akt II CNP 77/07, www.sn.pl).

Przepisy ustawy o zwalczaniu COVID -19 stwarzają podstawę do odmiennego liczenia terminów procesowych. Zgodnie bowiem z jej art. 15zszs ust. 1 pkt 1, na który powołały się skarżące, w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID bieg terminów procesowych i sądowych w postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych, nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres. Przepis ten został dodany przez art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji

kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 568 z późn. zm.), a ustawa, zgodnie z art. 101, weszła w życie z dniem ogłoszenia, tj. 31 marca 2020 r. Omawiany przepis został uchylony przez art. 46 pkt 20 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r., poz. 875 z późn. zm.), która została ogłoszona w dniu 15 maja 2020 r. Jak stanowi zaś art. 76 tej ustawy, weszła ona w życie - z wyjątkami nie dotyczącymi tej sprawy - z dniem następującym po dniu ogłoszenia, tj. z dniem 16 maja 2020 r. Według art. 68 ust. 7 tej ustawy terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15zss ustawy zmienianej w art. 46, których bieg uległ zawieszeniu na podstawie art. 15zss tej ustawy, będą dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Powyższe regulacje wyznaczyły okres zawieszenia biegu terminów. Przepis art. 15zss ustawy o zwalczaniu COVID-19 miał zastosowanie od dnia 31 marca 2020 r. (z tym dniem został wprowadzony do ustawy z dnia 2 marca 2020 r.) do dnia 23 maja 2020 r. (7 dzień po dniu 16 maja 2020 r.). Za tym poglądem przemawia data wejścia w życie ustawy nowelizującej z dnia 31 marca 2020 r. i brak normy dopuszczającej retroaktywność art. 15zss, mimo, że w stosunku do niektórych innych przepisów ustawy nowelizującej z dnia 31 marca 2020 r. ustawodawca wprowadził ich stosowanie z mocą wsteczną. Sprawy będące w toku w dniu 31 marca 2020 r. podlegały - zgodnie z regułą aktualizacji - od tej chwili bezpośredniemu działaniu nowego prawa. Oznacza to, że jeżeli określony termin procesowy miałby rozpocząć bieg w dniu 31 marca 2020 r. lub później, to bieg tego terminu nie rozpoczął się, a bieg terminów rozpoczętych przed dniem 31 marca 2020 r. i do tego dnia niezakończonych podlegał z kolei zawieszeniu. Uzasadnienie projektu ustawy nowelizującej z dnia 31 marca 2020 r. nie wskazuje też, aby zamiarem ustawodawcy było przypisanie art. 15zss skutku retrospektywnego.

Domyślną regułą międzyczasową prawa procesowego cywilnego jest reguła aktualizacji, tj. bezpośredniego działania nowego prawa. Ostatni dzień okresu zawieszenia biegu terminów upływał z końcem 23 maja 2020 r., więc pierwszym dniem, w którym terminy uprzednio wstrzymane lub zawieszone rozpoczynają bieg,

była niedziela 24 maja 2020 r. Odmienne zapatrywanie uzależniające początek zawieszenia biegu terminów od wcześniejszego dnia ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego czy ogłoszenia stanu epidemii nie znajduje uzasadnienia.

Mając na uwadze wyżej nakreślone granice zastosowania omawianej regulacji zawieszenia biegu terminów, łączny jego okres wyniósł 54 dni (w marcu 2020 r. - 1 dzień, w kwietniu - 30 dni i w maju - 23 dni). Uwzględniając wynikające z tego przesunięcie terminu do wniesienia skargi w niniejszej sprawie, należy przyjąć, że wyżej wspomniane 54 dni wypełniły od dnia 11 grudnia 2020 r.: 20 dni w grudniu 2020 r., 31 dni w styczniu 2021 r. oraz 3 dni w lutym 2021 r., co powoduje, że maksymalny termin do wniesienia skargi upłynął z dniem 3 lutego 2021 r, zatem skarżące wniosły ją po upływie przepisanego terminu.

Niezależnie od powyższego, skarga podlega odrzuceniu także z tej przyczyny, że zawiera istotny brak konstrukcyjny. Zgodnie z art. 424⁵ pkt 5 k.p.c. skarga powinna zawierać wskazanie przepisu prawa, z którym wyrok jest niezgodny. Wymaganie to jest odrębne od określonego w pkt 2 tego przepisu, co było wielokrotnie przedmiotem wyjaśnień w orzecznictwie Sądu Najwyższego, orzeczenia te są publikowane i szeroko cytowane w komentarzach prawniczych, zatem nie ma potrzeby ich powtarzania.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

jw